जनकपुर टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५२७४९१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बिक्री हुने
मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक
जनकपुर टुडे
Janakpur Today Daily
www.ejanakpurtoday.com

जनकपुर टुडेको APP डाउनलोड गर्नका लागि QR Scan गर्नुहोस्

वर्ष २८ • अंक ३८ • २०८३ साल आषाढ १३ गते शनिबार (27 June, Saturday, 2026) • पृष्ठ ४ • मूल्य रु. ५।-

'मैले गुट र टिके अभ्यास नहोस् भनेर प्रयास गरें'

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । सत्तासीन राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी(रास्वपा) को प्रथम महाधिवेशनमा महामन्त्री पदमा पराजित भएका प्रतिनिधिसभा सदस्य मनिष झाले पार्टीभित्र गुट र टिके राजनीतिक अभ्यास नहोस् भनेर आफूले प्रयास गरेको बताएका छन् ।

रास्वपा महामन्त्री पदमा ४ जनाबीच प्रतिस्पर्धा हुँदा विपिनकुमार आचार्य निर्वाचिन भएका थिए ।प्रतिनिधिसभा सदस्य झाले भने, 'मेरो लागि निर्वाचन लोकतान्त्रिक प्रक्रिया हो । रास्वपामा गुट र टिके राजनीतिक अभ्यास नहोस् भनेर गरिएको एक प्रयास थियो । नेतृत्वले स्वीकार गरेर निर्वाचन प्रक्रियालाई अगाडि बढाइदिनु भयो, आभारी छु,' निर्वाचन परिणाम आइसकेपछि उनले भने, ' महाधिवेशनमा पदाधिकारी चयनको लागि भएको निर्वाचनमा म पराजित भएको छु र म यो परिणाम स्वीकार गर्छु । मेरो मित्र विपिनलाई बधाई छ, मेरो अनुभव र क्षमताले सकेसम्म सहयोग गर्ने छु ।' उनले आजदेखि केवल केन्द्रीय सदस्य र सांसदको रूपमा सक्रिय रहने पनि बताए । झा यसअघि पार्टी प्रवक्ता थिए ।

रास्वपाको प्रथम महाधिवेशन

पदाधिकारीको निर्वाचन सम्पन्न, केन्द्रीय समितिमा झण्डै आधा महिला

टुडे समाचारदाता

भरतपुर । सत्तासीन राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) को पहिलो राष्ट्रिय महाधिवेशनअन्तर्गत सभापतिबाहेक पाँच पदाधिकारीका लागि भएको निर्वाचनको मतपरिणाम सार्वजनिक भएको छ । निर्वाचनबाट उपसभापतिमा सविता गौतम, महामन्त्रीमा विपिन आचार्य, सहमहामन्त्रीमा हरि ढकाल, असिम शाह र महिला सहमहामन्त्रीमा निशा डाँगी निर्वाचित भएका छन् ।

उपसभापतिको निर्वाचनमा सविता गौतमले ७८९ मत प्राप्त गर्दै डा. तोसिमा कार्कीलाई पराजित गरिन् । कार्कीले ५७२ मत प्राप्त गरिन् । यसअघि अर्थमन्त्रीसमेत रहेका स्वर्णिम वाग्ले उपसभापतिमा निर्विरोध निर्वाचित भइसकेका थिए ।

महामन्त्री पदमा विपिन आचार्य विजयी भए । उनका प्रतिस्पर्धी पार्टीका प्रवक्ता मनिष झाले मतपरिणाम सार्वजनिक भएपछि आचार्यलाई बधाई दिएका थिए । झालाई हराउनका लागि आकांक्षीहरुले अन्तिम समयमा आचार्यलाई समर्थन गरेका थिए । त्यस्तै सहमहामन्त्रीतर्फ हरि ढकाल र असिम शाह निर्वाचित हुँदा महिला सहमहामन्त्रीमा निशा डाँगी विजयी भएकी छन् ।

यसैबीच, महाधिवेशनबाट निर्वाचित ९९ सदस्यीय केन्द्रीय कार्यसमितिमा ४९ जना महिला निर्वाचित भएका छन् । यससँगै नयाँ केन्द्रीय समितिमा महिलाको प्रतिनिधित्व ४९.४९ प्रतिशत पुगेको छ, जुन दलको नेतृत्व तहमा उल्लेखनीय लैंगिक सहभागिताका रूपमा हेरिएको छ ।

निर्वाचन आयोगका अनुसार ९९ सदस्यीय कार्यसमितिमा ५० पुरुष र ४९ महिला निर्वाचित भएका छन् । रास्वपाको विधानअनुसार केन्द्रीय कार्यसमितिमा प्रत्यक्ष निर्वाचित सभापति, ९९ निर्वाचित केन्द्रीय सदस्य, सभापतिबाट मनोनित ५१ सदस्य तथा सातै प्रदेशका प्रदेश सभापति पदेन सदस्य रहने व्यवस्था छ । यसका साथै, सभापति पदमा उम्मेदवारी दिएर कुल मतको कम्तीमा १० प्रतिशत मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार स्वतः केन्द्रीय सदस्य बन्न सक्ने प्रावधान पनि रहेको छ ।

निर्वाचित ९९ केन्द्रीय सदस्यमध्ये ३५ जना प्रदेशबाट र ६४ जना राष्ट्रिय स्तरबाट चयन भएका छन् । प्रदेशतर्फ प्रत्येक प्रदेशबाट पाँच जनाका दरले प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था गरिएको छ । जसमा कम्तीमा दुई महिला अनिवार्य रहने प्रावधान छ ।

प्रदेशगत रूपमा बागमतीबाट निर्वाचित पाँचै जना केन्द्रीय सदस्य महिला रहेका छन् । कोशी, मधेश, लुम्बिनी र कर्णालीबाट चार-चार जना महिला निर्वाचित भएका छन् भने गण्डकी र सुदूरपश्चिमबाट दुई-दुई जना महिला निर्वाचित भएका छन् ।

महिलाहरू कोटामा मात्र सीमित नभइ प्रतिस्पर्धाबाट विजयी हुनु सकारात्मक सन्देश भएको कर्णालीबाट निर्वाचित केन्द्रीय सदस्य विनिता कठायतले बताइन् । अधिवक्ता विनिता बोगटीले पनि पार्टीको नेतृत्व तहमा झण्डै आधा महिला पुग्नु समावेशी राजनीतिका दृष्टिले महत्वपूर्ण उपलब्धि भएको टिप्पणी गरिन् । रास्वपाका प्रदेश सभापति मदन खड्काले पनि महिलाको बढ्दो सहभागितालाई स्वागतयोग्य बताएका छन् ।

यता, पदाधिकारी निर्वाचनका क्रममा मतदान समयभित्र मतदान गर्न नपाएको भन्दै केही प्रतिनिधिले चितवन प्रदर्शनी केन्द्रस्थित मतदानस्थल बाहिर धर्ना दिएका छन् । उनीहरूले मतदानका लागि समयमै पालो नपाएको गुनासो गरेका हुन् । निर्वाचन आयोगका अनुसार उपसभापति, महामन्त्री र सहमहामन्त्री पदका लागि भएको दोस्रो चरणको मतदानमा करिब १२०० देखि १३०० मत खसेको थियो । आयोगले प्रतिनिधिहरूको गुनासोबारे आवश्यक जानकारी संकलन गरिरहेको जनाएको छ ।

मधेशीलाई मतदानबाट वञ्चित गरेको प्रतिनिधिको आरोप

टुडे समाचारदाता

भरतपुर । सत्तासीन राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी(रास्वपा)को पदाधिकारी निर्वाचनमा ढिला आएका प्रतिनिधिहरूले भोट हाल्न नपाएको भन्दै चितवन प्रदर्शनी केन्द्रको हल बाहिर धर्नामा दिएका छन् ।

शुक्रबार पदाधिकारीका लागि भएको निवार्चनमा मतदान गर्न नपाएको भन्दै उनीहरू धर्नामा बसेका हुन् ।

उपसभापति, महामन्त्री र सहमहामन्त्रीका लागि दोस्रो चरणको मतदान भएको थियो । निर्वाचन आयोगका अनुसार पदाधिकारीको मतदानमा १२/१३ सयको हाराहारीमा मत खसेको छ । जबकी महाधिवेशनमा साढे चार हजारभन्दा बढी प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

रास्वपा महाधिवेशन स्थलमा पदाधिकारीको लागि मतदान गर्न रौतहटबाट आएका प्रतिनिधि महाधिवेशन स्थल प्रवेश गर्न नपाएपछि महाधिवेशन स्थलमै उनीहरु धर्नामा बसेका छन् ।

९९ जना केन्द्रीय सदस्यलाई मतदान गरी बिहीबार नै घर गएका रौतहटका महाधिवेशन १० जना महाधिवेशन प्रतिनिधि ५ बजेर २ मिनेट जाँदा महाधिवेशन हलको गेटमा आइपुगेका थिए ।

तर उनीहरू आउँदा आउँदै रास्वपाका कार्यकर्ताहरुले नै गेट बन्द गरेका थिए । त्यसपछि भोट हाल्न मधेशीलाई नदिएको भन्दै उनीहरु आन्दोलनमै उत्रिए ।

उनीहरूलाई मतदानमा पठाउने भनेर लाइनमा राखिए पनि भित्र मतदान हलमा भने पठाइएन । सशस्त्र प्रहरीको सुरक्षा कडा सुरक्षा मतदान हलको स्थलको ढोकामा राखिएको थियो ।

एमाले र जसपासंग सहकार्यको संकेत

सेना, रास्वपा र विदेशी हस्तक्षेपप्रति प्रचण्डको आशंका

टुडे समाचारदाता

विराटनगर । नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले नेकपा एमाले र जनता समाजवादी पार्टी नेपालसंग सहकार्य गर्ने संकेत गरेका छन् ।

शुक्रबार विराटनगरमा आयोजित पार्टीको कोशी प्रदेशस्तरीय एकता बैठक तथा प्रशिक्षण कार्यक्रममा बोल्दै पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका संयोजक प्रचण्डले एमालेसंग तत्काल कार्यएकता हुने र जसपासंग सहकार्य हुन सक्ने बताए ।

जसपा नेपालसंग पनि सहकार्यका लागि छलफल भइरहेको भन्दै संयोजक प्रचण्डले अहिले नै चाहिँ एमाले र नेकपाबीच सहकार्य हुने सम्भावना बढेको बताए ।

संयोजक प्रचण्डले उक्त कुरा बोल्नुभन्दा केही दिनअघि ओली र प्रचण्डबीच लामो छलफल चलेको थियो । ओली र प्रचण्ड धेरै समयपछि अर्को एक कार्यक्रममा एउटै मञ्चमा देखिन पनि लागेका छन् । अझ त्यसमा माधव नेपाल र झलनाथ खनाल पनि सहभागी हुने भएका छन् ।

ओली र प्रचण्ड तत्काल कार्यगत एकता गरेर सहकार्य बढाउने र चुनावअघि पार्टी एकता गर्ने मोडालिटीमा छलफल चलाइरहेका छन् । उनीहरूको छलफलले मूर्त रूप भने लिइसकेको छैन । तथापि उनीहरू कार्यगत एकतामा सहमत भएको संकेतचाहिँ देखिन थालेका छन् ।

त्यस्तै अर्को प्रसंगमा संयोजक प्रचण्डले नेपाली सेना, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) र विदेशी शक्तिको भूमिकाप्रति गम्भीर आशंका व्यक्त गरे ।

उनले नेपालको शान्ति प्रक्रिया, संविधान र लोकतान्त्रिक व्यवस्थामाथि बाह्य शक्तिको हस्तक्षेप बढेको दाबी गरे । उनले १२ बुँदे समझदारीको क्रममा अमेरिकाले उक्त सहमति रोक्न प्रयास गरेको आरोपसमेत लगाए ।

प्रचण्डले नेपाली सेनाको संवेदनशीलता तथा केही अन्तरर्ाष्ट्रिय संस्थाको नेपालभित्रको गतिविधिमाथि पनि प्रश्न उठाए । उनका अनुसार यस्ता गतिविधि रणनीतिक उद्देश्यका साथ सञ्चालन भइरहेको हुन सक्छन् ।

रास्वपामाथि प्रहार गर्दै उनले उक्त पार्टी कुनै जनआन्दोलनबाट नभइ विदेशी शक्तिको प्रभावमा निर्माण भएको आरोप लगाए । उनले बारबरा फाउन्डेसन, टिओबी र अमेरिकन यूथ काउन्सिलजस्ता संस्थाले नेपालमा प्रभाव विस्तार गर्न भूमिका खेलेको दाबी गरे । तथापि, यी आरोपहरूको स्वतन्त्र पुष्टि भएको छैन ।

प्रचण्डले फागुन २१ गते सम्पन्न निर्वाचनको परिणाममाथि पनि प्रश्न उठाए । केही स्थानमा मतपेटिका साटिएको वा निर्वाचन प्रक्रियामा अन्य प्रकारको हेरफेर भएको हुन सक्ने आशंका व्यक्त गरे । तर, उनले त्यससम्बन्धी कुनै ठोस प्रमाण सार्वजनिक गरेनन् ।

उनले प्रतिगामी शक्तिले संविधान, संघीयता र समावेशी व्यवस्थामाथि प्रहार गर्न खोजेको आरोप लगाउँदै राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलमाथि पनि दबाब सिर्जना भइरहेको भन्ने सूचना आफूले पाएको बताए ।

यसअघि नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी एमाले संसदीय दलका नेता रामबहादुर थापा 'बादल' ले संसदमा नेपाली सेनाप्रति आक्रोश पोखेका थिए । नेता थापाकै शैलीमा प्रचण्डले पनि नेपाली सेनाको संवेदनशीलता, टिओबी, बारबरा फाउन्डेसन र अमेरिकन यूथ काउन्सिल जस्ता संस्थाहरूको नेपालभित्रको अस्वाभाविक सक्रियता रणनीतिक भएको भन्दै त्यसको काउन्टर गर्नुपर्ने बताए ।

प्रचण्डले गम्भीर र भू-राजनीतिक हस्तक्षेप हुने गरेको विषय कोट्याउँदै दिल्लीमा भएको १२ बुँदे सहमतिको विषयमा अमेरिकाले भिटो प्रयोग गर्न खोजे पनि नसकेको बताए । 'हामी जब ऐतिहासिक १२ बुँदे समझदारीको मस्यौदा तयार पार्न दिल्लीमा गिरिजाप्रसाद कोइराला, माधवकुमार नेपाल र हामी सबै लागिरहेका थियौं, तत्कालीन समयमा संसारको एउटा 'सुपर पावर' भन्दै अमेरिकातर्फ संकेत गर्दै उच्च प्रतिनिधिहरू विशेष विमान चार्टर गरेर दिल्ली ओर्लिएका थिए ।

यसैबीच, प्रचण्डले वामपन्थी शक्तिबीच सहकार्य आवश्यक रहेको उल्लेख गर्दै एमालेसंग संसद् र सडक दुवै मोर्चामा कार्यगत सहकार्य हुन सक्ने बताए । उनले महाधिवेशनमार्फत सक्षम युवा नेतृत्वलाई अवसर दिने प्रतिबद्धतासमेत व्यक्त गरे ।

पछिल्ला दिनमा एमाले र नेकपाबीच कार्यगत सहकार्यको सम्भावनाबारे छलफल अघि बढेको छ । स्रोतका अनुसार एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली र नेकपा अध्यक्ष प्रचण्डबीच केही साताअघि भेटवार्ता भएको थियो ।

प्रचण्डले विराटनगरमै एमालेसंग सहकार्यको सम्भावना रहेको संकेत दिएका छन् । आगामी असार १४ गते मदन भण्डारी फाउन्डेसनले आयोजना गर्ने 'नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलन र जननेता मदन भण्डारी' विषयक विचार गोष्ठीमा ओली, प्रचण्ड, माधवकुमार नेपाल, झलनाथ खनाल र उपेन्द्र यादव एउटै मञ्चमा सहभागी हुने कार्यक्रम छ ।

एमालेभित्र विद्या भण्डारीको सदस्यता नवीकरणपछि पार्टीभित्रको समीकरणमा परिवर्तन आएको छ । राजनीतिक वृत्तमा १४ असारको कार्यक्रमलाई वाम सहकार्यका दृष्टिले महत्वपूर्ण सन्देश दिने कार्यक्रमका रूपमा हेरिएको छ । यद्यपि, एमाले-नेकपा एकता वा औपचारिक सहकार्यबारे दुबै दलले हालसम्म कुनै आधिकारिक निर्णय सार्वजनिक गरेका छैनन् ।

जनकपुर टुडेको फेसबुक पेजमा विभिन्न पाठकहरूले पठाएका कविता/गजलहरू

।। माइ-बाप: एक बरदान ।।

पैसा के लोभ लालच मे
माइ बापके लोक भुइल गेलाई
हइ अभी संस्कार रित इहे कि
लोक आब माइ बाप छोईर
कुत्ता के खाना दिय लग्लई ।
जे बृद्ध माइ बाप भेलई
ओकरा बस ताना दिया लग्लई
माई भु-मण्डल से भी बिसाल
बाप पुरा ब्रह्माण्ड होइहई
माइ हई प्रेम के सागर त्
बाप खुशीके भण्डार है।
हम जे जीवन के भोगी छि
ओइ जीवन के संघर्ष छि आहा
कि लोक अत्ते सभ्य बनल हई
संस्कार के मर्यादा भुइल गेलई।
जे बृद्ध माइ बाप भेलई
ओकरा बस ताना दिया लग्लई।।

सन्दिप कुमार महतो
बर्दिबास १२ बिजलपूरा

।। कुलतको भुमरीमा युवापुस्ता ।।

रोग लाग्दा शरीरमा निको पार्ने औषधि
चोट लाग्दा दुखाइ कम गर्ने पनि त्यही औषधि
अनावश्यक प्रयोग गर्दा, त्यही औषधिको
बर्बाद भएको छ यहाँ लाखौं मानिसको जिन्दगी ।
ज्ञान आर्जन गर्ने आशा बोकेर काँधमा
विद्यालय पोशाकमा सजिएर घरबाट निस्किन्छन्
विद्यालय जाने बहानामा कयौँ बालबालिका
फस्दै छन् लागूपदार्थको गहिरो भुमरीमा ।
किताब, कापी र कलम हुनुपर्ने ती कलिला हातमा
देखिन्छन् सलाई, ट्याबलेट र कुलतका सामान साथमा
अनुहारमा हाँसो हुनपर्ने कलिला मुहारमा यहाँ
देखिन्छ अब अन्धकार मात्र ।
जति भौतारिए ती बालबालिका
ती नसाको भरोसा र आडमा
जुट्नुपर्छ, उठ्नुपर्छ समस्याको समाधान गर्न
मिलाएर हात,भएर सबै एक साथ ।

लेखक : पर्वत राज रखाल (पर्खाल धनुषा)
ठेगाना : ग. चा.न.पा.१ (धनुषा)

।। गन्दा राजनीति ।।

हाम्रो गाउँमा नामको मात्रै यो पार्टी त्यो पार्टी हुन्छ!
भित्र हेर्दा आफन्त जातकै आधारमा राजनीति हुन्छ।
विकासका कुरा गर्छन दुई कौरीभाषणमा सपना बाँडछन!
गाउँ तिर चुनाव सकिएपछि फेरि उही स्वार्थी नीति हुन्छ!!
जहिले नि आफ्नै मान्छे रोज्ने होडमा गाउँ नै टुक्रिन्छ!!
नाता गोता जातै हुने कस्तो प्रवृत्ति जहिले पनि तेही हुन्छ!!
स्कुल,मन्दिर, चौतारो, मेलामा पनि विभाजन देखिन्छ!
मनहरू जोड्नुपर्ने ठाउँमा जहिले घृणाको मात्र खेती हुन्छ!!
गरिब असहायको आँसु कसैले देख्न चाहँदैन यहाँ!
कुर्सी पावोरको खेलमा मात्रै नेताको व्यस्तता हुन्छ!!
यहाँ सत्य बोल्ने मान्छे, यहाँ सधैं एक्लो पारिन्छ!
मात्र झुट र चाकडी गर्नेको मात्रै उच्च प्रतिष्ठा हुन्छ!!
यहाँ जनताको दु:ख बेचेर भाषणमा क्रान्ति बाँडिन्छ!
भित्र-भित्रै गाउँ लुटनेहरूको मौन यहाँ सहमति हुन्छ!!
महोदय कहिले आउला त्यो दिन, गाउँ एक भएर उठने!
जहाँ मात्र मान्छेको मूल्य होस, न जात न पार्टी हुन्छ!!

नाम :- सुनिल कुमार मंडल
श्री उ.मा.बि प्रितपुर पर्वता ९ धनुषा
हाल :- धनुषाधाम न.पा वडा नं ५ पर्वता धनुषा

।। विदेश ।।

मातृभूमिबाट बिदा भई उज्यालो सपनाको खोजीमा
परिवारमा खुसी साटासाट हुँदा,
एक सदस्यको कमीमा
देशमा सुविधाको अभावले,परिवारमाथि
थपिएको ऋण
घरका सदस्यहरु कुरा गर्दा मनमा बल्झिन्छ
त्यही ऋण
क्षमतावान् कर्णधारहरु विदेश जाँदा
नेपाल आमा रुने
चाडपर्वमा रित्तो आँगन देख्दा,घरका परिवार रुने
शिक्षा र पैसाको लोभमा पर्दा,
शरीरको थकान नै बिर्सिए
आफ्नो क्षमतालाई बुलन्द गर्दा, मातृभूमि नै बिर्सिए
गाउँ र देश रितिँदा, कति नरमाइलो लाग्ने
भिडमा कसैले घरदेश सोध्यो भने,
मन खिन्न हुन

बिरेन्द्र कुमार चौधरी
धनुषा, हरिहरपुर

।। आमा - जीवनको पहिलो भगवान् ।।

आमा तिमी जीवनको उज्यालो,
मायाको अथाह सागर हौ।
तिम्रो काखमा हुर्किएको बालपन,
मेरो जीवनको सबैभन्दा ठूलो धन हो।
नौ महिना कोखमा बोकेर,
असह्य पीडा सहेर जन्म दियौ।
आफ्नो सुख त्यागेर सधैं,
मेरो भविष्य उज्यालो बनायौ।
भोकै बसेर मलाई खुवायौ,
निद्रा त्यागेर रातभर जाग्यौ।
मेरो सानो मुस्कानका लागि,
आफ्ना हजारौँ आँसु लुकायौ।
लड्दा हात समात्यौ,
हार्दा हौसला बढायौ।
गल्ती गर्दा सम्झायौ,
सही बाटो देखायौ।
तिमी मेरो पहिलो गुरु,
पहिलो साथी, पहिलो संसार।
तिम्रो माया बिना यो जीवन,
लाग्छ अधुरो र निराधार।
ईश्वर कहाँ छन् भन्नेहरूले,
पहिले आमाको मुहार हेरून्।
स्वर्ग कहाँ छ भन्नेहरूले,
आमाको काखमा एकपटक बसून्।
हे भगवान यति मात्र वरदान देऊ,
आमा सधैं स्वस्थ र खुसी रहून्।
उहाँको सेवा गर्ने अवसर,
जीवनभर मलाई मिलिरहोस्।
आमाको ऋण कहिल्यै तिर्न सकिन्न,
यो सत्य सधैं सम्झिरहनेछु।
जबसम्म यो सास रहन्छ,
आमाको सम्मान गर्दै बाँचिरहनेछु।

नाम: ईन्द्र कुमार महतो
ठेकाना: गौशाला नगरपालिका वडा नम्बर ८ महोत्तरी
हाल बसाई: काठमाडौं

।। प्रेमिकाको बिहे ।।

धमिलो आकाश, मलिन यो साँझ,
कतै सहनाई बजिरहेछ बस्तीको माझ।
जसलाई मुटुमा सजाएँ सधैं आफ्नै ठानी,
आज अर्कैकी हुँदैछन् मेरी ती सानी।
हातमा मेहन्दी, शिरमा सिन्दुर अनि रातो पहिरन,
छताछुल्ल पोखिएछ आज मेरो यो मन।
मण्डपमा लगनगाँठो कसिँदैछ रे कसैसँग,
मेरो भने संसारै उजाडियो, उडे झैं सबै रङ्ग।
तिम्रो डोली उठ्दा यहाँ मेरो मुटु जलिरहेछ,
हाँस्ने कोशिस गर्दागर्दै आँसु खसिरहेछ।
नहुनु रहेछ सँगै, सायद भाग्यकै दोष थियो,
तिमीलाई पाउनु नै कहाँ मेरो यो चोखो प्रेमको ओखती थियो?
अर्कैको सिन्दुरले तिम्रो सिउँदो सजिए पनि,
खुशी रहनु है तिमी जहाँ भए पनि।
म त यसै गरी मन बुझाएर बाँचिदिउँला,
तिम्रो बिहेको खुशियालीमा टाढैबाट मुस्काइदिउँला।

लेखक शम्भु साह (कानूनी सल्लाहकार)
ठेगाना : मीर्चैया न पा ११, सिराहा

।। विदेश मे ।।

बहुत हम सपना लक
ऐली विदेशमे
सपना हमर सपने रहिगेल
मरुभूमि देशमे
भोरे हम डिप्टी जाई छी
अबै छी राइतमे
खाना खैबा लेल
सेहो लगै छी हम पाँइतमे
नइ जाईन आओर कते दिन
रहब यहीं भेषमे
बड बड़ बिल्डिंग देख
झोपडी के याद करै छी हम
स्वर्ग हमर गाम सोइच
नोर बहबै छी
लोक बिच रहितो सुना
लगै अहि रेषमे
सोचैत छलौ परदेश जाक
पढ़ा लेब बौवा बुच्चीके
कहले घरी सपना
करब पुरा मायके
आब कि क पाइब हम
काम धन्धा चौपट अछि
घुइट घुइट जिन्दगी कटै छी
विदेशमे

धनेश्वर ठाकुर
धनुषाधाम, ४ लक्ष्मीपुर
हाल सात समुद्र पार दोहा कतार

।। कामणा ।।

नामको संग्या मात्र रहुन
जातको पुच्छरा नहोस
धर्म स्वेच्छाले सवै मानुम
मानव मानव सँग समान व्यवहार होस
कर्मको पहिचान होस महिनतको फल सवैले पाउन
अच्छरको ग्यान सबैले पाउन
थरि थरिका गुण सवैमा रहोस
तातातातो खाना सवैको नसिवमा होस
सफा लुगाफाटा सबैले लगाउन पाउन
घाम र पानिबाट बच्ने घर टहरा सवैको होस
शिच्छ्याको ज्योति सबैमा बलोस
समाजमा विकासोन्मुख नेता रहोस
देशमा सेवाप्रद अभिनेता होस
प्रशासन र कानुनबाट निम्नदेखि उच्च वर्ग सबैले समाजिक
न्याय पाउन
अआफ्नो शिपलाइ शुसोभित गरुन
सबै अभिमुखिकरण तालिम प्राप्त होस
गरिब धनिको सट्टा मा सबैको समता बराबर होस
एक अर्का को सुखदुख्खमा साथ दिउन
विपदा तथा महामारिको यस घडिमा रुखासुखा खाइ
हिलिमिलि आशावादी बनि सबै बचौ र बचाउ

कवि प्रमोद राम
जनकपुरधाम

‘पार्वती’को ‘नौतुना रेलैमा’ गीतमा छमछमी नाचे दीपाश्री, नीता र अञ्जली

काठमाण्डु । अभिनेत्री नीता ढुंगानाको निर्देशनमा बनेको फिल्म ‘पार्वती’को पहिलो गीत ‘नौतुना रेलैमा’ सार्वजनिक गरिएको छ । रत्यौली भाकाको यस गीतमा रचना रिमाल, सरु गौतम र सहिमा श्रेष्ठको स्वर रहेको छ भने शब्द रचना हर्क साउदको हो । गीतमा दीपक शर्माको संगीत रहेको छ । संगीत संयोजन, मिक्सिङ तथा मास्टरिङ नरेन्द्र वियोगीले गरेका हुन् ।

विवाहको समयमा महिलाहरूले खेल्ने रत्यौलीलाई प्रस्तुत गरिएको गीतको भिडियोमा नीता ढुंगाना र अञ्जली अधिकारीले आकर्षक नृत्य प्रस्तुत गरेका छन् । दीपाश्री निरौला ‘लुठो’ बनेर देखिएकी छन् । सिरु विष्ट, बसुन्धरा भुसाल, आशा पौडेल, अशोक दर्जी, क्रिमसन श्रेष्ठलगायतका कलाकारहरू पनि भिडियोमा देखिएका छन् । गीतका कोरियोग्राफी रामजी लामिछाने हुन् ।

जनै पूर्णिमा तथा रक्षा बन्धनको अवसर पारेर भदौ १२ गतेबाट प्रदर्शन हुन लागेको यस फिल्मलाई हरिहर अधिकारीले निर्माण गरेका हुन् । फिल्मको कार्यकारी निर्मातामा शंकर पाण्डे रहेका छन् । उनी फिल्मका प्रोडक्सन म्यानेजर पनि हुन् । फिल्ममा नीता स्वयंको कथा छ भने पटकथा तथा संवाद शिवम् अधिकारीले तयार पारेका हुन् ।

नीता फिल्म्सको प्रस्तुति रहेको फिल्ममा सुदीप बरालको छायांकन, साहिल खान र मिलन श्रेष्ठको सम्पादन, एलिस कार्कीको पार्श्व संगीत, रामजी लामिछानेको नृत्य निर्देशन तथा प्रशान्त सिवाकोटी, बाबुल गिरी, सिद्धार्थ सरकार पौडेल र दीपक शर्माको संगीत समावेश छ । फिल्मले अटिजम (स्नायु विकाससम्बन्धी समस्या) भएकी युवतीको संघर्षको कथा पेस गरेको छ ।

९ असोजमा “हन्टर”, पोस्टरमा अटाइनन् गरिमा

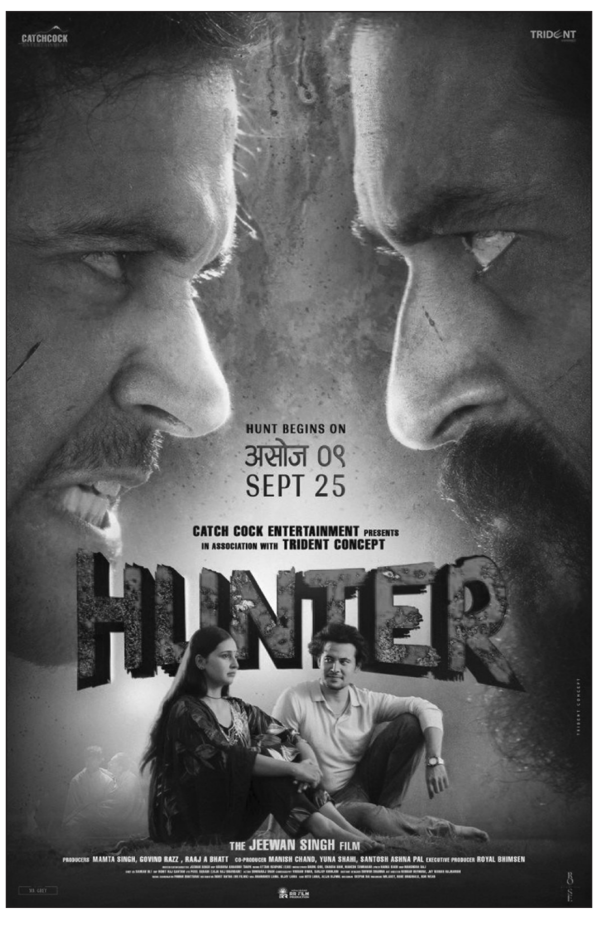

काठमाण्डु । जीवन सिंहको लेखन तथा निर्देशनमा बनेको एक्सन-लभस्टोरी फिल्म ‘हन्टर’ इन्द्रजात्राको अवसर पारेर असोज ९ गतेबाट प्रदर्शनमा आउने भएको छ। शुक्रबार निर्माताले एक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै प्रदर्शन मितिबारे जानकारी गराएका हुन्। अब यो फिल्मको बक्स अफिसमा धीरज मगर र मिरुना मगर अभिनीत फिल्म ‘कुस्ती’सँग भिडन्त हुनेछ।

फिल्मको सार्वजनिक पोस्टरमा मुख्य पात्रहरू अरुण क्षेत्री र प्रकाश शाहलाई आमनेसामने देखाइएको छ। उनीहरू क्रुद्ध मुद्रामा देखिएका छन्। यसले अरुण र प्रकाशको फिल्ममा ठूलो टकराव हुने संकेत गर्छ। सोही पोस्टरको तल्लो भागमा अरुण क्षेत्री र सुप्रज्ञा शर्मा रोमान्टिक मुडमा देखिएका छन्। पोस्टर हेर्दा फिल्मको कथा प्रेम र बदलामा आधारित देखिन्छ।

यस फिल्ममा अभिनेत्री गरिमा शर्माको पनि मुख्य भूमिका रहेको छ। तर, पोस्टरमा भने उनी अटाएकी छैनन्। यसको कारण या त कथाको रहस्य जोगाउने प्रयास हुन सक्छ, या निर्माताले नै उनलाई प्राथमिकता नदिएका हुन सक्छन्। तर, दर्शकले चिन्ने कलाकारलाई पोस्टरमा नराख्नु फिल्मको प्रचारका हिसाबले फाइदाजनक रणनीति भने होइन ।

क्याच कक इन्टरटेनमेन्ट र ट्राइडेन्ट कन्सेप्टको प्रस्तुतिमा बनेको यस फिल्ममा सरोज खनाल, रमेश बुढाथोकी, रुजा राउत, रोशनी दाहाल, गीता अधिकारी, सुरज भण्डारी, टेकराज शर्मा, लालबहादुर थापालगायतको पनि अभिनय रहेको छ। गोविन्द राज, ममता सिंह र राज ए भट्ट निर्माता रहेको फिल्मका सह-निर्माता मनिष चन्द, युना शाही र सन्तोष आस्ना पाल हुन् । रोयल भीमसेन (भीमसेन शाही) कार्यकारी निर्माता रहेको फिल्ममा निर्देशक सिंह स्वयंको सम्पादन छ भने कृष्ण थापाको डीओपी, शुक्रराज शाहको द्वन्द्व निर्देशन, विक्रम स्वाँर र सञ्जय खिमजिमको कोरियोग्राफी तथा बाबुल गिरी, चक्र बम र महेश ताम्राकारको संगीत रहेको छ। फिल्मलाई रोहित कट्टेल र रत्न श्रेष्ठको आरआर फिल्म्सले वितरण गर्नेछ।

फिल्मको प्रदर्शन मिति घोषणा भएसँगै यसको प्रचार अभियान पनि अब थप तीव्र हुने अपेक्षा गरिएको छ। निर्माण टिमले आगामी दिनमा टिजर, ट्रेलर, गीत तथा विभिन्न प्रचारात्मक सामग्री सार्वजनिक गर्दै दर्शकमाझ फिल्मको आकर्षण बढाउने तयारी गरेको छ। एक्सन, प्रेम र बदलाको कथालाई समेटिएको दाबी गरिएको ‘हन्टर’ले विशेषगरी युवा दर्शकलाई लक्षित गरेको देखिन्छ ।

सार्वजनिक पोस्टरले पात्रहरूबीचको द्वन्द्व र भावनात्मक सम्बन्धलाई संकेत गरेकाले फिल्मको कथावस्तुप्रति दर्शकमाझ उत्सुकता बढेको छ। इन्द्रजात्राको बिदाको अवसर पारेर प्रदर्शनमा आउनु पनि फिल्मका लागि सकारात्मक पक्ष मानिएको छ, किनभने यस अवधिमा नेपाली चलचित्र हेर्ने दर्शकको संख्या सामान्यतया बढ्ने गर्छ। अब ‘हन्टर’ले आफ्नो कथा, प्रस्तुति, प्राविधिक पक्ष र कलाकारहरूको अभिनयमार्फत दर्शकको अपेक्षा पूरा गर्न सक्छ वा सक्दैन भन्ने विषय प्रदर्शनपछि मात्र स्पष्ट हुनेछ। बक्स अफिसमा ‘कुस्ती’सँग हुने प्रतिस्पर्धाले पनि दुवै फिल्मको व्यापारिक यात्रालाई थप रोचक बनाउने अनुमान गरिएको छ।

साढे दुई करोडको अवैध सामाग्री भन्सारमा बुझाइयो

टुडे समाचारदाता

लहान । सशस्त्र प्रहरी सिरहाले नेपाल-भारत सीमा क्षेत्रबाट अवैध रूपमा ओसारपसारको बरामद गरिएका साढे दुई करोड रुपियाँभन्दा बढी मूल्यका सामग्रीहरू भन्सार कार्यालयमा बुझाएको छ।

गएको जेठ महिनामा मात्रै सीमा क्षेत्रबाट बरामद गरिएको एक करोड ८२ लाख ८८ हजार ६६० रुपियाँ बराबरको अवैध सामान ठाडी भन्सार कार्यालय माडर, सिरहामा बुझाइएको छ । यसैगरी, असार महिनाको १२ गतेसम्ममा ६३ लाख ८० हजार ४८४ रुपियाँ बराबरको किराना सामान, फर्सीको बीउ, मोटर पार्टस् तथा जिन्सी सामग्रीहरू बरामद गरी कुल दुई करोड ४६ लाख ६९ हजार १४४ रुपियाँ भन्सार कार्यालय माडरमा दाखिला गरिएको सशस्त्र प्रहरीले जनाएको छ।

यसअघि वैशाख महिनामा पनि सीमा क्षेत्रबाट एक करोड रुपियाँभन्दा बढी मूल्यका अवैध सामान बरामद गरी भन्सार बुझाइएको थियो । सीमित स्रोत र साधनका बाबजुद सशस्त्र प्रहरी बल सिरहाले गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष बढी अवैध सामान बरामद गर्न सफल भएको हो । सीमा क्षेत्रको पूर्व-पश्चिम ४६ किलोमिटर क्षेत्रमा तस्करी नियन्त्रणका लागि बढाइएको सक्रियताका कारण तस्करहरूको चलखेलमा कमी आएको छ।

सशस्त्र प्रहरी बल सिरहाका प्रमुख सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक सुमनजङ्ग थापाले विगतको तस्करीको जालोलाई भत्काउँदै दिनरात सशस्त्र प्रहरीका जवानहरूले गोप्य सूचनाका आधारमा नेपालबाट भारत र भारतबाट नेपालतर्फ अवैध रूपमा भित्र्याइने सामान नियन्त्रणमा लिइरहेको बताउनुभयो । सीमा क्षेत्रमा सशस्त्र प्रहरीले तस्करी नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन र सीमा गस्तीका कार्यहरू निरन्तर गर्दै आएको छ।

खुला सिमानाका कारण हुन सक्ने सम्भावित तस्करी रोक्न सीमा क्षेत्रमा उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गरी २४ सै घण्टा गस्ती गर्ने गरिएको छ। यस प्रगतिलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउन जिल्लामा संयुक्त सुरक्षा गस्तीलाई समेत नियमित गर्ने कार्य भइरहेको सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक थापाले जानकारी दिएका छन्।

११ महिनामै ३२ कमको मृत्यु

टुडे समाचारदाता

रौतहट । मधेश प्रदेशमा सवारी दुर्घटनाको संख्या अझै चिन्ताजनक रहे पनि दुर्घटनाबाट हुने मानवीय क्षतिमा भने कमी आएको देखिएको छ।

चालु आर्थिक वर्षको पहिलो ११ महिनामा गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा दुर्घटनाबाट ज्यान गुमाउनेको संख्या ३२ ले घटेको छ भने घाइते हुनेको संख्या १५५ ले कमी आएको छ।

प्रादेशिक ट्राफिक प्रहरी कार्यालय पथलैयाको तथ्यांकअनुसार चालु आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्म प्रदेशभर ७ हजार ३१७ वटा सवारी दुर्घटना भएका छन् । ती दुर्घटनामा ४८५ जनाको मृत्यु भएको छ भने १० हजार ९५७ जना घाइते भएका छन्।

गत आर्थिक वर्षको ११ महिनाको अवधिमा भने ५१७ जनाले ज्यान गुमाएका थिए भने ११ हजार ११२ जना घाइते भएका थिए। पूरा आर्थिक वर्षमा ७ हजार ४४३ दुर्घटनामा ५६४ जनाको मृत्यु तथा १२ हजार १२३ जना घाइते भएका थिए।

प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय पथलैयाका प्रवक्ता डीएसपी नवराज न्यौपानेका अनुसार दुर्घटनाको संख्या अपेक्षाकृत उच्च रहे पनि मृतक र घाइतेको संख्या घट्नु ट्राफिक व्यवस्थापन र सचेतनाको सकारात्मक परिणाम हो।

ट्राफिक नियम उल्लंघनविरुद्धको कारबाही पनि निरन्तर जारी रहेको कार्यालयले जनाएको छ। गत आर्थिक वर्षमा २ लाख ८ हजार ३९ सवारीसाधनमाथि कारबाही गरी १८ करोड ३७ लाख ९१ हजार १५९ रुपैयाँ राजस्व संकलन गरिएको थियो । चालु आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्म १ लाख ८५९ वटा कारबाहीबाट १० करोड १३ लाख १८ हजार १५९ रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको छ।

यातायात व्यवस्था कार्यालयमार्फत हुने कारबाहीमा भने उल्लेखनीय वृद्धि देखिएको छ । गत आर्थिक वर्षमा ८६ सवारीसाधनमाथि कारबाही हुँदा १५ लाख ५३ हजार ९७७ रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनामै ६३३ सवारीसाधनमाथि कारबाही गरी १ करोड १२ लाख ४६ हजार ५९९ रुपैयाँ राजस्व संकलन गरिएको प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

तथ्यांकले दुर्घटनाको प्रमुख कारण अझै पनि मानवीय लापरबाही नै रहेको देखाएको छ । चालु आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्म भएका ७ हजार ३१७ दुर्घटनामध्ये ७ हजार २०० दुर्घटना चालकको असावधानी, तीव्र गति, ओभरटेक, ट्राफिक नियमको उल्लंघन तथा अन्य मानवीय त्रुटिका कारण भएको उल्लेख छ।

दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि ट्राफिक प्रहरीले चालक, यात्रु तथा सर्वसाधारणलाई लक्षित गरी सडक सुरक्षा सचेतना कार्यक्रम, ट्राफिक नियमको कडाइका साथ कार्यान्वयन र नियमित अनुगमनलाई थप प्रभावकारी बनाइएको जनाएको छ।

वीरगञ्ज चिनी मिल संचालन गर्न माग

टुडे समाचारदाता

वीरगञ्ज । वीरगन्ज चिनी कारखानालाई तत्काल पुनः सञ्चालन गर्न नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीकी सांसद उर्मिला अर्यालले सरकारलाई ध्यानाकर्षण गराएकी छन्।

शुक्रबार बसेको राष्ट्रिय सभा बैठकमा विशेष समय लिएर बोल्दै उनले राष्ट्रिय चिनी नीति र कारखाना सञ्चालनका लागि रुसले राखेको प्रस्तावका विषयमा सरकारको प्रष्ट पार्न भन्दै संचालनको माग गरिन्।

सांसद अर्यालले वीरगञ्ज चिनी कारखानालाई राष्ट्रिय धरोहरका रूपमा चित्रण गर्दै यसको पुनरुत्थानले मधेश प्रदेशको आर्थिक अवस्था र राष्ट्रिय आयमा ठूलो योगदान पुग्ने विश्वास व्यक्त गरिन् । शोभियत संघको सहयोगमा सन् १९६४ मा स्थापना भएको यो कारखाना हाल नीतिगत त्रुटि र कुव्यवस्थापनका कारण धराशायी भएको उनको भनाइ थियो।

मुलुकमा चिनीको वर्तमान अवस्थाबारे तथ्यांक प्रस्तुत गर्दै अर्यालले हाल वार्षिक २ लाख ७० हजार मेट्रिक टन चिनीको माग रहेको जानकारी दिइन्।

जसमा घरायसी प्रयोगका लागि १ लाख ७५ हजार र औद्योगिक क्षेत्रका लागि ९५ हजार मेट्रिक टन आवश्यक छ। आगामी एक दशकमा यो माग बढेर ४ लाख ४० हजार मेट्रिक टन पुग्ने अनुमान गरिएको छ। सांसद अर्यालले वीरगञ्ज चिनी कारखानालाई ५ हजार 'टिसीडी' (टन पर डे) क्षमताको बहुउद्देश्यीय उद्योगका रूपमा विकास गर्नुपर्ने प्रस्ताव गरिन् । यसका लागि साढे ५ देखि साढे ६ अर्ब रुपैयाँ लगानी आवश्यक पर्ने र यसबाट ३५ हजार व्यक्तिले प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रोजगारी पाउने उनले बताइन्।

उनले भनिन्, 'वर्तमानमा स्वदेशी उत्पादन करिब १ लाख २० हजार मेट्रिक टन मात्र छ, जसका कारण झन्डै १ लाख ५० हजार मेट्रिक टन चिनी आयात गर्नुपर्ने बाध्यता छ । भारतले चिनी निर्यातमा लगाएको प्रतिवन्ध र अन्तर्राष्ट्रिय बजारको अस्थिरताका कारण नेपालले चिनी अभाव र मूल्यवृद्धिको जोखिम झेलिरहनुपरेको छ।' कारखाना पुनः सञ्चालन भएमा चिनीका अतिरिक्त ५० हजार लिटर बायोइथानोल, २५ मेगावाट विद्युत र २४ हजार टन जैविक मल उत्पादन गर्न सकिने सम्भावना उनले औंल्याइन्। वीरगञ्ज चिनी कारखानासँग रहेको ६४ बिघा औद्योगिक क्षेत्र र सिमरास्थित ७९० बिघा उखु फार्म लगायतका सम्पतीको संरक्षण र सदुपयोग गर्नुपर्नेमा उनको जोड थियो।

नेपालमा हाल चिनी मिलहरूको क्षमता उपयोग दर ४५ देखि ४८ प्रतिशत मात्र रहेको र सुगर रिकभरी रेट (८-९ प्रतिशत) पनि विश्वव्यापी औसत (१२-१४ प्रतिशत) भन्दा कम रहेको भन्दै प्रविधिमा सुधार गर्नुपर्नेमा उनले जोड दिए।

जीतपुरसिमरा उद्योग वाणिज्य संघको नयाँ नेतृत्वद्वारा पदभार

टुडे समाचारदाता

बारा । जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघको तेस्रो अधिवेशनबाट निर्वाचित नयाँ कार्यसमितिको सपथ ग्रहण तथा पदभार ग्रहण कार्यक्रम जीतपुर स्थित संघको सभाहलमा सम्पन्न भएको छ।

कार्यक्रममा नवनिर्वाचित अध्यक्ष गजेन्द्रकुमार गुप्तासहित पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले सपथ ग्रहण गर्दै औपचारिक रूपमा आफ्नो कार्यकाल सुरु गरेका हुन्।

वीरगञ्ज उद्योग वाणिज्य संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष माधव राजपाल तथा वरिष्ठ उद्योगपति एवं पूर्व अध्यक्ष गणेश लाठको विशेष उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा प्रमुख निर्वाचन अधिकृत शरदचन्द्र भट्टराईले नवनिर्वाचित अध्यक्ष, पदाधिकारी तथा कार्यसमिति सदस्यहरूलाई पद तथा गोपनीयताको सपथ ग्रहण गराउनुका साथै निर्वाचित भएको प्रमाणपत्र प्रदान गरेको थियो।

त्यसपछि निवर्तमान अध्यक्ष शर्माले नवनिर्वाचित अध्यक्ष गुप्तालाई पदभार हस्तान्तरण गरेको थियो । नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरूमा वरिष्ठ उपाध्यक्ष शिवजीप्रसाद साह सोनार, वाणिज्य उपाध्यक्ष रामबाबु कलवार, महासचिव प्रकाश गिरी, कोषाध्यक्ष रिना रौनियार पुरी तथा वाणिज्य सचिव रिता कँडेल रहेका छन्।

त्यस्तै वाणिज्यतर्फ निर्वाचित सदस्यहरू अमरेन्द्रकुमार साह कलवार, विभा गुप्ता, मुकुन्द रिजाल, बलराम पौडेल, विजयकुमार गुप्ता, नवरत्नप्रसाद कलवार र मनोहरबाबु गुप्तालगायत सदस्यहरूले पनि सपथ ग्रहण गरी पदभार सम्हालेका छन्।

पदभार ग्रहणसँगै नवनिर्वाचित अध्यक्ष गजेन्द्रकुमार गुप्ताले व्यवसायीहरूको हितलाई केन्द्रमा राखेर महत्वपूर्ण निर्णय सार्वजनिक गरे । उनले संघको तेस्रो अधिवेशनका लागि सदस्यता नवीकरण गरेका ९५७ जना सदस्य व्यवसायीलाई प्रतिव्यक्ति एक लाख रुपैयाँसम्मको दुर्घटना बीमा सुविधा उपलब्ध गराइने घोषणा गरे।

सम्बन्धित बीमा कम्पनीसँग सम्झौता सम्पन्न भइसकेको र उक्त बीमा योजना असार १४ गतेदेखि लागू हुने जानकारी उनले जानकारी दिए। अध्यक्ष गुप्ताले साना तथा मझौला व्यवसायीहरू बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा, बजारको मन्दी, घट्दो आर्थिक गतिविधि, लगानीको असुरक्षा तथा निजी क्षेत्रलाई आतंकित बनाउने गतिविधिबाट प्रभावित भइरहेको उल्लेख गर्दै सम्बन्धित निकायसँग सहकार्य गरी यस्ता समस्याको समाधानका लागि सक्रिय पहल गरिने बताए।

कार्यक्रममा नवनिर्वाचित अध्यक्ष गुप्ताद्वारा निर्वाचन समितिलाई प्रशंसापत्र प्रदान गरिएको थियो । उद्योगी, व्यवसायी, संघका पूर्व पदाधिकारी तथा विभिन्न संघसंस्थाका प्रतिनिधिहरूको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको कार्यक्रममा नयाँ नेतृत्वप्रति आशा र विश्वास व्यक्त गरिएको थियो।

सुरक्षा निकायको साझा अपिल

टुडे समाचारदाता

रौतहट । रौतहटमा बढ्दो लागुऔषध दुर्व्यसन र अवैध ओसारपसार नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, शैक्षिक संस्था, अभिभावक र समुदायबीच प्रभावकारी सहकार्य आवश्यक रहेको सरोकारवालाले बताएका छन्।

अन्तर्राष्ट्रिय लागुऔषध दुरुपयोग तथा अवैध ओसारपसारविरुद्ध दिवसको अवसरमा 'समुदाय-प्रहरी साझेदारी' कार्यक्रमअन्तर्गत आयोजित सचेतना कार्यक्रममा वक्ताहरूले लागुऔषध नियन्त्रण प्रहरीको मात्र जिम्मेवारी नभई सम्पूर्ण समाजको साझा दायित्व भएकोमा जोड दिएका हुन्।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सिडियो दिनेश सागर भुसालले लागुऔषध दुर्व्यसनले विशेषगरी युवा पुस्तालाई गम्भीर रूपमा प्रभावित गरिरहेको भन्दै यसको नियन्त्रणका लागि समुदाय, अभिभावक, विद्यालय तथा सबै सरोकारवालाको सक्रिय सहभागिता अपरिहार्य रहेको बताएका छन्।

'प्रहरीले मात्र यो लडाइँ जित्न सक्दैन। समाजका सबै पक्ष एकजुट भएर लागुऔषधविरुद्ध अभियान सञ्चालन गर्नुपर्छ,' उनले बताएका छन्।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका प्रमुख एसपी सीताराम रिजालले विद्यालय र कलेज तहदेखि नै लागुऔषधविरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्नेमा जोड दिए। युवालाई समयमै सचेत बनाउन नसके समस्या झन् जटिल बन्दै जाने उनको भनाइ थियो।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ११ गणका प्रमुख एसपी रामहरी अधिकारीले आफ्नै वरपर हुने शंकास्पद गतिविधिप्रति नागरिक सचेत रहन र त्यस्ता गतिविधिबारे तत्काल सुरक्षा निकायलाई जानकारी गराउन आग्रह गरेका छन् । समुदायको सहयोगबिना लागुऔषध नियन्त्रण अभियान प्रभावकारी हुन नसक्ने उनको भनाइ थियो।

कार्यक्रममा सहभागी वक्ताहरूले लागुऔषध दुर्व्यसनमा फसेका व्यक्तिलाई केवल अपराधीका रूपमा नभई उपचार, परामर्श र पुनर्स्थापना आवश्यक पर्ने व्यक्तिका रूपमा हेर्नुपर्ने धारणा राखेका छन्। उनीहरूको पुनर्स्थापनाका लागि परिवार, समुदाय र सम्बन्धित निकायबीच समन्वय अझ प्रभावकारी बनाउनुपर्नेमा समेत जोड दिइएको थियो।

नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, स्थानीय तह, विभिन्न संघसंस्था, शिक्षक, विद्यार्थी तथा नागरिक समाजका प्रतिनिधिको सहभागिता रहेको कार्यक्रममा 'लागुऔषधमुक्त समाज निर्माण' का लागि सबै पक्षले साझा प्रतिबद्धता जनाएका थिए।

३२ वर्षदेखि कारागारको जग्गा अतिक्रमित

टुडे समाचारदाता

राजविराज । करीब ३२ वर्षदेखि सप्तरीको राजविराजस्थित कारागार कार्यालयको डेढ विघाभन्दा बढी जग्गा अतिक्रमित छन् । कारागारको जग्गामा निजी घर, टहरा तथा झुप्रा निर्माण गरी एक सयभन्दा बढी परिवार बसोबास गर्दै आएका छन्।

सम्बन्धित निकायले विभिन्न समयमा अतिक्रमण हटाउन पहल गरेपनि प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्दा अतिक्रमण झन् बढदै गएको छ । कारागार कार्यालय सप्तरीका अनुसार मालपोत कार्यालयले २०५१ असार १७ गते जारी गरेको जग्गाधनी प्रमाणपूर्जामा साविक राजविराज नगरपालिका -७ (हाल वडा नं. ६) स्थित कित्ता नं. ६६ को दुई विघा १३ कठ्ठा १९ धुर जग्गा कारागार शाखाको नाममा दर्ता रहेको छ।

हाल उक्त जग्गामध्ये एक विघा सात कठ्ठा सात धुर मात्र कारागार कार्यालयको प्रत्यक्ष उपभोगमा रहेको छ। बाँकी एक विघा छ कठ्ठा १२ धुर जग्गा अतिक्रमणमा परेको कार्यालयले जनाएको छ।

कारागार कार्यालयका प्रमुख रुपक मण्डलका अनुसार तीन दशकभन्दा बढी समयदेखि सरकारी जग्गामा बसोबास भइरहेको छ। अतिक्रमित क्षेत्र खाली गराउन पटक-पटक सूचना जारी गरियो, पत्राचार गरियो तर कुनै प्रभावकारी सुनुवाइ भएन।

स्थानीयवासीका अनुसार तीन दशकअघि नै कारागारको जग्गामा करिब एकसय घर तथा झुप्रा निर्माण भइसकेका थिए । त्यस यता नयाँ पुस्ता र आफन्तसमेत थपिँदै गएपछि घर टहराको संख्या बढेको छ। अहिले अतिक्रमित क्षेत्रमा एक सयभन्दा बढी घर, टहरा तथा झुप्रा रहेको अनुमान गरिएको छ। कतिपयले पक्की घर समेत निर्माण गरिसकेका छन्।

२०५८ जेठ १८ गते नापी टोलीले तयार गरेको नापनक्सा तथा नामावली प्रतिवेदनमा पनि कारागारको नाममा रहेको उक्त जग्गामध्ये एक विघा छ कठ्ठा १२ धुर क्षेत्रफलमा ८५ जनाले कब्जा गरेको उल्लेख गरिएको थियो। प्रतिवेदनमा केही व्यक्तिले घर तथा टहरा निर्माण गरेको र केहीले खाली जग्गासमेत ओगटेर राखेको विवरण समावेश छ।

२०५८ पुस २ गते तत्कालीन प्रमुख जिल्ला अधिकारी ध्रुवराज वाग्लेले अतिक्रमित क्षेत्र खाली गराउने प्रयास गर्नुभएको थियो । तर

स्थानीय विरोधका कारण अभियान सफल हुन सकेन । त्यसपछि २०६१ सालमा तत्कालीन प्रमुख जिल्ला अधिकारी आनन्दराज पोखरेलको पहलमा जिल्ला मालपोत कार्यालयका तत्कालीनप्रमुखशिवराजसापकोटाको संयोजकत्वमा अतिक्रमण हटाउन विशेष समिति गठन गरिएको थियो।

समितिमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला विकास समिति र राजविराज नगरपालिकाका प्रतिनिधि सहभागी थियो । समितिले कानुनी प्रक्रिया अगाडि बढाएर अतिक्रमण हटाउने तयारी गरे पनि प्रभावित परिवारहरूले आन्दोलन थालेपछि अभियान प्रभावहीन बनेको थियो।

त्यसयता गृह मन्त्रालय तथा कारागार विभागबाट समेत अतिक्रमण हटाउन निर्देशनसहित पत्राचार भए तापनि कार्यान्वयनको अवस्था सन्तोषजनक देखिएको छैन। तत्कालीन पुनरावेदन अदालत राजविराजले २०६७ असोजमा कारागारको जग्गामा निर्माण गरिएका घर टहरा हटाउन आदेश दिएको थियो । तर सम्बन्धित निकायबाट आदेश कार्यान्वयनका लागि ठोस कदम नचालिँदा अदालतको आदेश कागजमै सीमित भएको देखिन्छ।

नापी कार्यालय सप्तरीले २०६७ असोज २५ गते साविकको कित्ता नं. ६६ लाई विभाजन गरी दुईवटा नयाँ कित्ता कायम गरेको थियो। कार्यालयले मालपोत कार्यालयलाई पठाएको पत्रअनुसार कि. नं. १०२१ कायम गरी पाँच कठ्ठा २.२५ धुर जग्गा वैधनाथ तथा बाटो प्रयोजनका लागि छुट्याइएको थियो । कि. नं. १०२२ कायम गरी बाँकी दुई विघा आठ कठ्ठा १६.७५ धुर जग्गा कारागारको नाममा कायम गरिएको छ।

सोही आधारमा भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयले २०७६ माघ ८ गते श्रेस्ता उतार नक्साअनुसार जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपत्र प्रदान गरेको कारागार कार्यालयले जनाएको छ । अतिक्रमित क्षेत्रमा बसोबास गर्दैआएका स्थानीयवासीले आफूहरू वर्षौंदेखि त्यहाँ बस्दैआएकाले एकाएक हटाउन खोजिए जीविकोपार्जन र आवासको समस्या सिर्जना हुने बताएका छन् । उनीहरूले लामो समयदेखि भोगचलन गर्दैआएको र राज्यले कुनै वैकल्पिक व्यवस्थाबिना हटाउन नहुने धारणा व्यक्त गरेका छन्।

सप्तरीको प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्यामकृष्ण थापाले आफू हालै मात्र जिल्लामा आएको बताउँदै कारागारसहित विभिन्न सरकारी कार्यालयका अतिक्रमित जग्गाबारे अध्ययन भइरहेको जानकारी दिएका छन।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

ओमकार बिल्डर्स काठमाण्डौंको कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालयको मिति २०८३/०३/०१ गते निर्णयानुसार ओमकार बिल्डर्सको नाम सेवा इन्फ्रास्ट्रक्चर नाम परिवर्तन भएको हुदाँ साविकको कम्पनीको नामबाट श्रृज्ना भएको वा साविकको कम्पनीको नाममा रहेको चल/अचल सम्पत्ति तथा तिर्न व्यहोर्ने कर दायित्व आदि सम्पूर्ण परिवर्तित नामको कम्पनीले सकार्ने व्यहोर्ने भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

सेवा इन्फ्रास्ट्रक्चर
काठमाण्डौं महानगरपालिका – १०, काठमाण्डौं
सम्पर्क नं. ९८५१०१०८८५

भूमि प्रशासन कार्यालय गौर, रौतहट
नामसारी सम्बन्धी हकदाबी बारे ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

जिल्ला रौतहट साविक गा.वि.स. पचरुखी वडा -३ हाल दुर्गा भगवती गा.पा.-४ मा बस्ने रामधारी कापडको छोराबुहारी सीताराम रायको छोरी महन्थ कापड यादवको पत्नि सुन्दर देवी यादवनी र जिल्ला रौतहट साविक गा.वि.स.सखुआवा वडा न.४ हाल माधव नारायण ना.पा.-३ मा बस्ने मखन राय यादवको नाति सरफलाल प्रसाद यादवको छोरा विनोद कुमार प्रसाद यादव समेत-२ जनाले आफ्नो बुवा/आमापट्टिको हजुरबुवा नाता पर्ने भुखल राय यादवको नाति दुलाल राय यादवको छोरा सीताराम ग्वारको नाउँमा दर्ता कायम रहेको तपशिलमा उल्लेखित जग्गाको नामसारी गरी पाउँ भनी माँग गरेकोमा मोठ भिडान हुदाँ सिताराम ग्वारको नाउँमा मोठ कायम रही रोका नदेखिएको साथै तिनपुस्ते नरही दर्तावालाको नाम सिताराम ग्वार, सिताराम राय यादव र सिताराम राय फरक फरक नाम रहेको साथै दा.खा.मि.नं.११९८ मिति-०५९/०१/०५ गतेमा मोठभिडेको भनी मोठ फाँटबाट लेखिआएको साथै यमुनामाई गा.पा.-५ को चलानी नं.८१७ मिति २०८३/०२/२८ गतेको सिफारिसमा हकवाला सुन्दर देवी यादवनी र विनोद कुमार प्रसाद यादवको नाउँमा संयुक्त नामसारी गरिदिने भनि किटानी सिफारिस साथै यमुनामाई गा.पा.-५ को चलानी नं.८५० मिति-२०८३/०३/११ गतेको हकमोग सिफारिस समेत भई आएकोमा सोको माँग बमोजिम नामसारी सम्बन्धी हकदाबी बारे सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित भई म्याद सकेपछि पेश गर्ने भनी मिति-२०८३/०३/११ गतेको आदेशा बमोजिम सोको हकदाबी बारे यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना जारी गरिएको छ। निजको तिनपुस्ता भित्रको नाता पर्ने अन्य कोही भए, असर पर्ने भए वा मोठ श्रेस्ता कायम गरी नामसारी हुनु नपर्ने कारण भए स-प्रमाण सहित आफु वा रित पुर्वकको वारेस मार्फत यो सूचना जारी भएको ३५ दिन भित्र यस कार्यालयमा प्रतिवाद गर्न आउनु होला अन्यथा कानून बमोजिम दा.खा.मि.नं.११९८ मिति-२०५९/०१/०५ भिडेको कट्टा माग बमोजिम नामसारी भै जाने छ।

तपसिल

जिल्ला	गा.वि.स.	वडा नं.	कि. नं.	क्षेत्रफल	ज.ध.
रौतहट	झुनखुन्वा	८	१६७	०-२-१५	सिताराम ग्वार झुनखुन्वा-८ मात्र।

संघीयता पुनर्संरचना विरुद्ध मधेशी सडकमा ओर्लिने

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम। सत्तारुढ दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछाने र उपसभापति स्वर्णिम वाग्लेले संघीयतालाई पुनर्संरचना गर्नेबारे गरेको प्रस्तावमा मधेशमा विरोध सुरु भइसकेको छ।

रास्वपाले प्रदेश सभा खारेज र संघीयतालाई पुनर्संरचना गर्ने प्रस्ताव गरेपछि मधेसमा विरोध भइरहेको छ। यद्यपि अन्य ६ वटा प्रदेशमा यसको खासै चर्चा छैन। मधेसमा नेताहरुदेखि लिएर अन्य बौद्धिक व्यक्तिहरूले पनि सो प्रस्तावको आलोचना गरिरहेका छन्।

जनकपुरका प्राध्यापक एवं मधेस प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष भोगेन्द्र झाले संघीयताप्रति मधेसको अलि बढी माया भएका कारण संघीयताविरुद्ध हुने कुनै पनि गतिविधिप्रति यहाँका जनता र नेता चनाखो हुने प्रस्ट पारेका छन्।

उनले भने 'देशमा संघीयता ल्याउन मधेसी जनताले ठुलो संघर्ष गरेका छन्। १० वर्षका अवधिमा तीन/तीन पटक आन्दोलन गरेका छन् भने सो आन्दोलनमा सबभन्दा बढी मधेशी जनता राज्यपक्षबाट मारिएका छन्। त्यसैले मधेशीलाई संघीयताप्रति बढी माया छ।'

जनता समाजवादी पार्टी नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले मधेसी जनताले संघीयता ल्याउन रगत बगाएको जिकिर गर्दै त्यसलाई जोगाउन फेरि पनि संघर्ष गर्न तयार रहेको प्रस्ट पारे। उनले संघीयता, लोकतन्त्र, गणतन्त्र र समावेशीतालाई भत्काउन खोजे त्यसको सशक्त प्रतिरोध हुनुका साथै द्वन्द्व र अशान्तितर्फ मुलुक धकेलिने चेतावनी पनि दिए।

जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा. सीके राउतले पनि रास्वपाको महाधिवेशनमा प्रदेश सभा खारेजीको कुरा कसैले गर्नु गलत हो। संघीयताप्रति रास्वपा पहिलादेखि इमानदार नरहेको बताए। उनले रास्वपाका केही नेताले 'प्रदेश सभा पो खारेज गर्ने हो, प्रदेश त रहिरहन्छ' भनेर अघि सारेको तर्कलाई अध्यक्ष राउतले 'गोयबल्स शैली' संज्ञा दिएका छन्। उनले भने, 'यस्तो तर्कको अर्थ खाली टाउको त काटेको हो, खुट्टा भाँचिदिएको हो, मान्छे त रहिरहन्छ भनेजस्तै हो।'

जनता प्रगतिशील पार्टीका अध्यक्ष हृदयेश त्रिपाठीले एउटा समुदायलाई खुसी पार्नका लागि सङ्घीयता र प्रदेश सभा खारेजको प्रस्ताव आएको बताए। यो प्रस्ताव एकात्मक सोच र साम्प्रदायिक विचारबाट पूर्णत: ग्रस्त विषाक्त प्रस्ताव रहेको उनको भनाइ छ।

त्रिपाठीले संविधान प्रदत्त अधिकारबाट प्रदेशलाई वञ्चित गराइ अधिकारविहीन बनाइएको गुनासो गरे। उनले भने, 'राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीद्वारा प्रस्तुत प्रस्तावले हामीलाई अनौठो लागेको छैन किनकि यस्तो विचार वाहकको सामना हामीले पहिलेदेखि गरेका हौँ। नयाँ भनाउँदाबाट पनि यस्तै विचार आउँदा अचम्म मानेका छैनौँ।'

रास्वपाका नेता राजीव झाले वाग्लेको प्रस्तावमा आफूहरूको समर्थन नरहेको बताए। मधेसमा रहेका अधिकांश रास्वपाका नेताले सो प्रस्तावलाई स्वीकार नगरेको उनको भनाइ छ। उक्त प्रस्ताव फिर्ता लिनका लागि आफूहरूले पार्टीमा दबाब दिने बताउँदै उनले सङ्घीयतालाई बलियो बनाउने भनेर मत लिएको रास्वपाले सङ्घीयतालाई कमजोर बनाउने काम गर्न नहुने प्रस्ट पारे।

नागरिक उन्मुक्ति पार्टी नेपालका संरक्षक रेशम चौधरीले भने, 'देशमा संघीयता ल्याउन मधेशी, थारु, आदिवासी जनजातिले ठूलो बलिदानी दिएका छन्। कुनै पार्टीले आफ्नो महाधिवेशनमा प्रस्ताव ल्याउँदैमा संघीयता केरकार गर्न गरिदैन। यति त्यस्तो भयो भने मधेशी मात्र होइन थारु र आदिवासी जनजाति पनि सरकारविरुद्ध सडकमा उत्रनेछ।'

कोशी प्रदेशका जसपा नेपालका नेता जयराम यादवले कोशी प्रदेशका जनताले रास्वपाको महाधिवेशनलाई नजिकबाट नियालिरहेको बताए। देशको सबभन्दा ठुलो दल, सरकारको पनि नेतृत्व गरिरहेकाले उसले गर्ने हरेक निर्णय र प्रस्ताव मननयोग्य हुने उनको भनाइ छ। आवश्यक परे संघीयता जोगाउन मधेशी जनता फेरी संघर्ष गर्न तयार।

जहाँका सबै बालबालिका विद्यालयमा छन्, हुँदैन बालविवाह

ब्लग :

श्यामसुन्दर शशि

मध्य धनुषाको एउटा पालिका हो- विदेह नगरपालिका। यस पालिकाको वडा नम्बर-३ मा एउटा सानो गाउँ छ- चिकना। १५७ घरधुरी भएको यस सानो गाउँमा तत्मा (दास), चमार (महरा), दुसाध (पासमान) लगायतका दलितहरुको बाहुल्यता छ। तर गजब के छ भने, दलित तथा निम्न आयवर्गका मानिसहरुको बसोबास रहेको यस गाउँका एउटै पनि बालबालिका विद्यालय बाहिर छैनन्। सबै नियमित विद्यालय जान्छन्। पछिल्ला तीन वर्षदेखि गाउँमा एउटै पनि बालविवाह भएको छैन। यस गाउँलाई 'बालविवाह मुक्त गाउँ घोषणा गरिएको छ।' एउटै पनि बालबालिका विद्यालय बाहिर नरहेको भन्दै गाउँको प्रशंसा हुनु स्वाभाविक हो।

दलित र गरिब परिवारको बाहुल्यता रहेको यस गाउँलाई बालविवाह मुक्त बनाउन र सम्पूर्ण बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गराउन यहाँका महिला समूहहरुले अहम् भूमिका निर्वाह गरेका छन् र यी महिलाहरुलाई एकीकृत गर्न, जागरुक बनाउन तथा आयमूलक कार्यक्रमसंग जोड्ने काम गरेको छ- गैरसरकारी संस्थाले।

'चार वर्षअघि यस गाउँका झण्डै आधा बालबालिका विद्यालय बाहिर थिए। विद्यालयमा नामांकन गराएकाहरु पनि हाजिर गरेर टाप कस्थे। अभिभावकहरु सचेत भएपछि अचेल विद्यार्थी संख्या बढेको आधार भूत विद्यालय चिकनाका प्रधानाध्यापक सत्यनारायण पञ्जियारको प्रतिक्रिया थियो।

भारतीय सीमासंग जोडिएको यस सानो गाउँको मुख्य पेशा कृषि हो। केहि युवा वैदेशिक रोजगारीमा पनि गएका छन्। गाउँको परिवर्तनको कथा सुनाउँदै ४० वर्षीया ललिता देवी दासले भनिन्- 'सामूहिक सहकार्य तथा नियमितको प्रयासबाट गाउँलाई बालविवाह मुक्त बनाउन सकिएको हो। सबै बालबालिकालाई विद्यालयभित्र पठाउन सकिएको हो।'

बालबालिका विद्यालय भर्ना नहुनु, भर्ना भए पनि बीचमै पढाइ छाड्नु (ड्रप आउट), विद्यालय बीचमै छाड्नेमा छात्राहरुको संख्या अधिक हुनु धनुषा वा मधेश प्रदेशमात्रको समस्या होइन, यो सिंगो नेपालको समस्या हो। नेपालका ७ प्रदेशमध्ये बागमती, गण्डकी, कोशी, सुदूर पश्चिम र लुम्बिनी गरी ५ प्रदेश पूर्ण साक्षर घोषणा भइसकेका हुन्।

मधेश र कर्णाली पूर्ण साक्षर बन्न जोडबल गर्दै छ। कर्णाली जस्तो विकट प्रदेशमा रहेका १० जिल्लामध्ये ५ पूर्ण साक्षर घोषणा भइसकेका छन् भने मधेश जस्तो भौगोलिक रुपले सुगम प्रदेशका ८ मध्ये एउटै जिल्ला पूर्ण साक्षर बन्न सकेको छैन। मधेश प्रदेशको साक्षरता दर ६३.५१% मात्र छ, जुन नेपालका सात वटै प्रदेशहरुमध्ये सबैभन्दा कम हो। मधेशका करिब २७% जनसंख्या अझै निरक्षर छन्।

आफ्नो नाम र थर लेख्न र पढ्न सक्ने, नेपाली भाषाको देवनागरी वर्णमाला वा अन्य मातृभाषाको लिपिहरू पहिचान गर्न र लेख्न सक्ने, सरल शब्द, वाक्य तथा सन्देशहरू पढेर त्यसको अर्थ बुझ्न सक्ने, ० देखि ९ सम्मका

अंक र सामान्य जोड, घटाउ, गुणन तथा भाग गर्न सक्ने, पात्रो (मिति), घडी, मोबाइलको अंक र अक्षर हेर्न जान्ने र दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने मूल्य, नोट तथा सिक्काको हिसाब गर्न सक्नेलाई साक्षर भनिएको छ।

पढाइबीचमा छाड्नु अर्थात् ड्रप आउट नेपालको ठूलो समस्या हो। नेपालमा विद्यालय तहको भर्नादर ९५ प्रतिशतभन्दा बढी भए पनि कक्षा बढ्दै जाँदा बीचैमा पढाइ छाड्ने (ड्रपआउट) दर भने विकराल छ। तथ्यांक अनुसार कक्षा १ मा भर्ना भएका विद्यार्थीमध्ये आधाभन्दा बढी (करिब ६० देखि ६५ प्रतिशत) विद्यार्थीले १२ कक्षासम्म पुग्दा बीचमै विद्यालय छाड्ने गर्छन्। सरकारी तथ्यांक अनुसार कक्षा ८ पुग्दा करिब १५ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) को अन्त्यसम्म आइपुग्दा करिब ३० देखि ३५ प्रतिशत विद्यार्थी हराउँछन्।

कक्षा १२ सम्मपुग्दा यो संख्या अझै बढेर ६६ प्रतिशतसम्म पुग्ने गरेको विभिन्न सरकारी सर्वेक्षणहरुले देखाएका छन्। राष्ट्रिय तथ्यांक अनुसार, नेपालमा झण्डै ४२ प्रतिशत बालिका र किशोरीहरु (२० वर्षमुनिका) को बालविवाह हुने गरेको छ। विद्यालय भर्ना, ड्रप आउट, बालविवाह जस्ता नकारात्मक अभ्यासहरुलाई निरुत्साहित गर्न तीनै तहका सरकार आ-आफ्नो तर्फबाट अनेकौं योजना ल्याएका छन्। वर्षेणी करोडौंको बजेट पनि खन्याउने गरेको छ तर समस्या जसका तस छन्। अब प्रश्न उठ्छ- सरकारी संयन्त्रले गर्न नसकेको शतप्रतिशत विद्यालय भर्ना तथा बालविवाहमुक्त अभियान विदेह नगरपालिका-३ चिकना गाउँकी दलित, अशिक्षित तथा न्यून आय वर्गकी महिलाहरुको प्रयासमा कसरी सफल भयो? यस अभियानलाई सफल बनाउन गाउँकी महिलाहरुले के के उपक्रम गरिन्?

मैले यस विषयमा गाउँकी महिलाहरुसंग खुलेर कुरा गरेको थिएँ। उनीहरुले दिएको जानकारी अनुसार, शिक्षा र बालविवाह जस्ता नकारात्मक अभ्यासहरुका मुख्य कारण हो- जनचेतनाको अभाव। गरिबी तथा सामूहिक प्रयासको अभाव। गैरसरकारी संस्थाको सहकार्यमा चिकना गाउँकी महिलाहरु विभिन्न समूहसंग आबद्ध भएकी छन्। समूहमा लगानी तथा समूहबाटै ऋण लिए सानातिना व्यावसाय वा आधुनिक खेती गरेर थोर बहुत आय आर्जन गर्न थालेकी छन्। अनि सामूहिक निर्णयद्वारा गाउँका सम्पूर्ण बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गराएकी छन्। बालविवाहमुक्त बनाएकी छन्।

'अभिभावक नै विद्यालयभर्ना गराउन चाहेमा बालबालिका विद्यालय जाने कुरै भएन। अनि अभिभावक नै बालविवाह गराउन नचाहेमा बालविवाह हुने कुरै भएन।' ललिता दासको प्रतिक्रिया थियो। ललिता दासकी अनुसार, बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गराइसकेपछि विद्यालयको भौतिक संरचना, शौचालय, खेल मैदान, गुणस्तरीय शिक्षण अभ्यास पनि जरुरी छ। यसका लागि गैरसरकारी संस्थालगायतकाहरुले तीनै तहका सरकारको ध्यान जानु आवश्यक छ।

गोलीसहित दुईजना पक्राउ

टुडे समाचारदाता

राजविराज। सप्तरी प्रहरीले जिल्लाको बलान बिहुल गाउँपालिकाबाट दुई राउन्ड गोलीसहित दुई जना युवा पक्राउ गरेका छन्।

पक्राउ पर्नेहरूमा बलान बिहुल गाउँपालिका वडा नम्बर ३ का ३२ वर्षीय सुभाष कुमार पासमान र सोही ठाउँ बस्ने २२ वर्षीय धर्मेन्द्र सिंह रहेका प्रहरीले जनाएको छ।

बिहीबार दिउँसो ४ बजेतिर बलान बिहुल गाउँपालिका वडा नम्बर-३ स्थित टिकुलिया-बेल्ही सडक खण्डमा बाँसको टहरा (मचान) माथि शंकास्पद अवस्थामा बसिरहेका उनीहरूको शरीर खानतलासी गर्दा पासमानको साथबाट ८ एमएम लेखिएको २ दुई राउण्ड गोली फेला परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरी प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारी प्रहरी नायब उपरीक्षक हेमराज घिमिरेले जानकारी दिए।

उनले पक्राउ परेकाहरूलाई खरखजाना सम्बन्धी मुद्दामा अदालतबाट पाँच दिनको म्याद लिएर अनुसन्धान गरिरहेको बताए।

१० लाखको योजना रोकिँदा मन्त्रालयहरुलाई काम गर्न समस्या

टुडे समाचारदाता

वीरगञ्ज। मधेश प्रदेश सरकारले आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने भनी १० लाख रुपैयाँसम्मका योजना कार्यान्वयनमा रोक लगाएपछि मन्त्रालयहरुलाई काम गर्न समस्या भएको छ। अर्थ मन्त्रालयको परिपत्रका कारण चालु आर्थिक वर्षमा विभिन्न मन्त्रालयका थुप्रै योजना प्रभावित भएका छन्।

अर्थ मन्त्रालयले २६ जेठ र २ असारमा मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग तथा अन्य निकायलाई पत्राचार गर्दै १० लाख रुपैयाँसम्मका नयाँ योजना कार्यान्वयन नगर्न र २५ जेठसम्म सम्झौता भएका योजनाको मात्रै भुक्तानी गर्न निर्देशन दिएपछि मन्त्रालयहरु साना योजना संचालन गर्न नसक्दा समस्यामा परेका छन्।

निर्णयपछि ऊर्जा, सिंचाई तथा खानेपानी मन्त्रालय, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, भूमिव्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, खेलकुद तथा समाज कल्याण मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लगायत सबै मन्त्रालयलाई काम गर्न समस्या भएको छ।

सम्बन्धित मन्त्रालयका मन्त्रीहरुले रेडबुकमा समावेश भएका, निर्माण, तालिम, गोष्ठी, सडक नाटक लगायतका साना योजनाहरु रोक्दा काम गर्न निकै समस्या भएको बताएका छन्।

अर्थ मन्त्रालयले ती योजनाको लागि गत १९ जेठमा प्रस्ताव आह्वान गरेको थियो।

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्री मनोजकुमार सिंहले प्रदेशसभाबाट स्वीकृत भई रेडबुकमा समावेश भएका ११ प्रकारका योजना रोक्नुपरेको जनाएको छ। उनले भने हाम्रो मन्त्रालयमा अधिकांश योजना नै साना योजना हो अर्थमन्त्रालय सो निर्णयका कारण जनतासँग प्रत्यक्ष जोडिएका कार्यक्रमहरु पनि प्रभावित भएका छन्।

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्री श्यामप्रसाद पटेलले पनि अर्थ मन्त्रालयले साना योजनामा गरेको रोक्का कारण मन्त्रालयका अधिकांश काम ठप्प भएको बताएका छन्। उनले भने सरकार फेरबदल र बजेट ढिलोगरी फुकुवा भएको कारण समयमा काम गर्न सकिएन। यता आएर अर्थमन्त्रालय साना योजनामा र रोक जेठ २५ गतेपछि सम्झौताको भुक्तानी नगर्ने भनेपछि कामै गर्न समस्या भएको छ। र यसले किसानहरु प्रभावित हुनेछन्।

यस्तै भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री मोहम्मद समिरले पनि बजेट रोककाको निर्णयमा असन्तुष्टि व्यक्त गरेका छन्। उनले अर्थमन्त्रालयको यो निर्णयले मन्त्रालयको नियमित काम समेत प्रभावित भएको छ। यस विषयमा मन्त्रिपरिषद्मा छलफल गर्ने बताए।

अर्थ मन्त्रालयका अनुसार प्रदेशको राजस्व संकलन अपेक्षाअनुसार हुन नसकेपछि करिब १२ अर्ब रुपैयाँको वित्तीय दबाब देखिएको छ। सोही कारण वित्तीय अनुशासन कायम गर्न १० लाखसम्मका योजना रोक्नुका साथै विभिन्न खर्च शीर्षकमा ३० देखि ५० प्रतिशतसम्म बजेट कटौती गर्ने निर्णय गरिएको हो।

अर्थ मन्त्रालयले सवारी खरिद, संरचना निर्माण, सूचना प्रणाली, अनुदान, पूँजीगत सहयोगलगायत विभिन्न शीर्षकमा खर्च हुन बाँकी रकमसमेत रोक्का गरेको जनाएको छ। मन्त्रालयका अनुसार अनावश्यक खर्च नियन्त्रण, खुद्रा योजना न्यूनीकरण तथा खुला प्रतिस्पर्धामार्फत काम गराउने नीति कार्यान्वयनका लागि यस्तो निर्णय गरिएको हो।

मधेशका १६ स्थानीय तहले ल्याउन सकेन बजेट

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम। देशभरका ५ प्रतिशतभन्दा बढी स्थानीय तहले कानुनले तोकेको समयसीमाभित्र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट प्रस्तुत गर्न सकेको छैन।

संघका अनुसार देशका ७५३ स्थानीय तहमध्ये ७२५ स्थानीय तहले असार १० गतेभित्र बजेट प्रस्तुत गरेका छन् भने २८ स्थानीय तह अझै बजेट ल्याउन सकेका छैनन्।

गत आर्थिक वर्षमा भने करिब ५० स्थानीय तहले तोकिएको समयमा बजेट ल्याउन सकेका थिए।

तथ्यांकअनुसार २९३ नगरपालिकामध्ये २७९ वटा र ४६० गाउँपालिकामध्ये ४४६ वटाले समयमै बजेट प्रस्तुत गरेका छन्। बाँकी १४ नगरपालिका र १४ गाउँपालिकामा विभिन्न कारणले बजेट प्रक्रिया प्रभावित भएको हो।

बजेट ल्याउन नसकेका अधिकांश स्थानीय तह मधेश प्रदेशका छन्। नगरपालिकातर्फ धनुषाको जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका, कमला नगरपालिका र विदेह नगरपालिका, रौतहटका गरुडा, गढीमाई, कटहरिया र फतुवा विजयपुर नगरपालिका, सर्लाहीको हरिवन नगरपालिका, सिराहाको सुखीपुर नगरपालिका तथा महोत्तरीको जलेश्वर नगरपालिका रहेका छन्।

जनकपुरधामको नगरप्रमुखको अनुपस्थिति, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लामो समयदेखि कार्यालयमा नरहनु तथा आन्तरिक तयारी अपुग हुँदा बजेट प्रस्तुत हुन सकेको छैन भने कमलामा जनप्रतिनिधि विवाद र विदेहमा लेखा फछ्र्यौट नभएको कारण नगर सभा गर्न सकेको छैन। महोत्तरीको जलेश्वर नगरपालिकामा बजेट बाँडफाँडको विवादका कारण तालाबन्दी भएपछि नगरसभा प्रभावित भएको छ।

गाउँपालिकातर्फ पर्साका छिपहरमाईरधोविनीगाउँपालिकामा जनप्रतिनिधिबीचको विवादका कारण नगरसभा गर्न नसक्दा बजेट ल्याउन सकेको छैन।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार सबै स्थानीय तहले असार १० गतेभित्र आगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम र बजेट सभामा पेस गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ। यसले साउन १ गतेदेखि नै बजेट कार्यान्वयन सहज बनाउने उद्देश्य राखेको छ।

सडक दुर्घटनाबाट बचौं र बचाऔं

- सवारी साधन चलाउँदा सावधानी अपनाऔं,
- तीव्र गतिमा सवारी साधन नचलाऔं, ट्राफिक नियम पालना गरौं,
- जोखिमपूर्ण सडकमा सवारी चलाउँदा विशेष ध्यान दिऔं,
- मद्यपान तथा लागु पदार्थ सेवन गरेर सवारी साधन नचलाऔं,
- सवारी चालकले मद्यपान तथा लागु पदार्थ सेवन गरेको शंका लागेमा तत्काल प्रहरीलाई खवर गरौं,
- पैदल यात्रुले बाटो काट्दा जेब्राक्रस वा आकाशे पुलको प्रयोग गरौं,
- सवारी चालकले सिटबेल्ट, हेलमेट अनिवार्य प्रयोग गरौं,
- सवारी साधन नियमितरुपमा मर्मतसम्भार गरौं,
- दुर्घटना भएमा तुरुन्त प्रहरी र अस्पतालमा सम्पर्क गरौं।

सावधानी अपनाऔं, बचौं र बचाऔं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सर्पदंशबाट दुई बालिकाको मृत्यु

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम। सर्पदंशबाट बाराको जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिकामा एक साताको अवधिमा दुई बालिकाको मृत्यु भएको छ। घटनापछि उपमहानगरपालिकाले आफ्नै नगर अस्पतालबाट सर्पदंश उपचार सेवा सञ्चालनका लागि इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखासँग समन्वय र सहजीकरण गरिदिन आग्रह गरेको छ।

उपमहानगरपालिका-१४, मौलापुरकी पाँच वर्षीया दियान्सी रानामगरको बिहीबार राति बिषालु सर्पले डसेपछि मृत्यु भएको हो। परिवारका अनुसार घरआँगन बसिरहेको अवस्थामा राति करिब ८ बजे सर्पले डसेको थियो। उपचारका लागि वीरगञ्ज लैजाँदै गर्दा बाटोमै उनको मृत्यु भएको हो।

बालिकाको शव राति नै घर ल्याइएको थियो भने शुक्रबार बिहान प्रहरीलाई घटनाबारे जानकारी गराइएको छ। रजघट्ट प्रहरी चौकीका प्रहरी सहायक निरीक्षक दीपेन्द्र साहले घटनाबारे जानकारी प्राप्त भएको पुष्टि गरेका छन्।

स्थानीय कृष्णबहादुर र दिपिका रानामगरकी छोरी दियान्सी जीतपुरसिमरा-१४ स्थित साना किसान शिक्षा सदनमा एलकेजीमा अध्ययनरत थिइन्। उनको निधनपछि जीतपुरसिमराका निजी विद्यालयहरूले शुक्रबार शोक बिदा दिएका छन्।

यसअघि असार ८ गते जीतपुरसिमरा-१५, डुमरवानास्थित डाँडाटोलकी चार वर्षीया सुप्रिना दोङको पनि सर्पदंशबाट मृत्यु भएको थियो। उपमहानगरभित्र सर्पदंश उपचार केन्द्र नहुँदा बिषालु सर्पले टोकेका बिरामीलाई उपचारका लागि वीरगञ्ज वा हेटौंडा लैजानुपर्ने बाध्यता रहेको छ।

एक साताभित्रै पाँच वर्षमुनिका दुई बालिकाको मृत्यु भएपछि स्थानीयबासीले विकास बजेट कटौती गरेर भए पनि उपमहानगरभित्र तत्काल सर्पदंश उपचार केन्द्र सञ्चालन गर्न नगरप्रमुख राजन पौडेलसँग सामाजिक सञ्जालमार्फत आग्रह गरेका छन्।

जनकपुर टुडे मिडिया ग्रुप प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित प्रधान सम्पादक : बृजकुमार यादव, ठेगाना : जनकपुरधाम, फोन नं. ०४१-५९११०१, E-mail : jtodaynews@gmail.com, jtodayad@gmail.com, Website : www.ejanakpurtoday.com, जि.प्र.का.ध.द.नं. ९१/०५७/५८